

1889-01-21

AFSENDER

Emil Hannover

MODTAGER

Johan Rohde

FAKTA

Dokumenttype:

Brev

Sprog:

Dansk

Generel kommentar:

Flere af oplysningerne i brevet her omtales også i brevene 9. januar, 18. januar samt 4. februar 1889.

Afsendersted:

Berlin

Modtagersted:

København

Omtalte personer:

Rasmus Christiansen

Just Cohen

Eiler Hagerup

Alice Hannover

Harald Immanuel Hannover

Laura Hannover

Fanny Hannover Cohen

Robert Hirschsprung

Peter Johansen

Jacob Joseph Lachman

Julius Lange

Gustav Lotze

Ferdinand Meldahl

Asta Nørregaard

Niels Pedersen Mols

Ernst Wasmuth

Philip Weilbach

Viggo Winkel

Arkivplacering:

Den Hirschsprungske Samling

DOKUMENTINDHOLD

Hannover glæder sig over, at arbejdet med Wildenrath-lotteriet snart er overstået, og han gør status over sit salg af sedler. Han har ikke selv købt sedler til lotteriet, da han sidste sommer ydede økonomisk hjælp til Wildenrath. Han mener ikke, det bør være muligt at bytte det bortloddede billede til et andet, som Rohde har foreslået tidligere. Hannover vil gerne til bunds i Meldahl-Johansen-sagen, da han synes, hele affæren lyder lusket, og han overvejer at anmelde den pågældende publikation. Han kommenterer nogle af de informationer, Rohde har rapporteret hjem i sit foregående brev. Hannover har ikke hørt fra Niels Pedersen Mols i et godt stykke tid, og tror at Mols har lagt ham på is i en periode. Heller ikke Wildenrath har han hørt fra længe. Afslutningsvis beder Hannover om mere bysladder hjemmefra.

TRANSSKRIFTION

Kjære Ven,

Tak for Deres elskværdige Brev. Det glæder mig at høre, at Lotteriet snart kan være overstaaet, og jeg er Dem meget taknemlig for Deres Arbejde i den Retning. De 180 Kroner skriver sig fra at min Søster har betalt 10 Kr.

min Broder 20 -

min Svigerinde 10 -

min Kone 10 -

Grosserer Lachmann 10 -

Etatsraad Lotze (Odense) 10 -

Architekt Bruun 10 -

min Svoger kjøbt et Billed 100 - [Understregningen angiver afslutningen af de opregnede poster, før facit på 180]

180 -

Lotze, Lachmann har vel faaet Sedler tilsendt?

Avertissementet behøver vel kun at se omtrentlig saaledes ud:

[Bølgelinje i venstre margin ud for de følgende to linjer:]

Det bortloddede til Bortlodning stillede Maleri, som var udstillet hos V. Winkel er vundet paa No. - og kan vel trykkes med Petit.

[2]

For at De ikke skal forundre Dem over, at jeg ikke har tegnet mig for noget Bidrag, vil jeg dog sige Dem, at jeg ikke godt kunde gjøre det, efter at jeg i Sommer sendte W. en ikke stor men for mig forholdsvis stor Hjælp, som jeg bad ham ikke betragte som Laan.*) Med Hensyn til Deres Forslag om at vælge et andet Billed til Bortlodning, finder jeg det egentlig ikke praktisk. Der er dog maaske ogsaa nogle, der synes at Billedet er smukt, og som vil finde det mærkeligt, at vi i sidste Øjeblik byder dem et andet Billed end det i Udsigt stillede. Skulde det særlige Uheld indtræffe, at Billedet skulde tilfalde paa et af de Lodder min Kone har tegnet sig for, beder jeg Dem sælge Billedet for en eller anden Bagatel til Fordel for W.

Deres Meddelelser om "Kunstbladet" lyder ret forvirrende. Jeg

[Med blyant:]

*) Dette bliver naturligvis mellem os

[3]

tvivler dog ikke om, at det jo gaaer ind. Langes Foredrag kan jeg efter Deres Beskrivelse ret tydelig forestille mig. Historien Meldahl-Johansen interesserer mig noget. Jeg har næmlig i Øjeblikket lidt at gjøre med Meldahls Forlægger, den store Wasmuth hernede. Samme kjender Johansens Forhold til Meldahls Arbejde, der, som De rigtig formoder, er en Samling Fotografier efter dansk Renaissance, ledsaget med en Text.

Lange fortalte mig før min Afrejse, at der en Dag i et Bogudvalgsmøde paa Akademiet af Weilbach var blevet

stillet Forslag til at anskaffe Meldahls Arbejde. Lange spurgte saa den til Stede værende M: "Hvad er det for et Arbejde"?
Meldahl: "Aa, det er ikke noget videre, det er ikke noget for Akademiets Bibliothek".

[4]

Lange: "Jo naturligvis skal vi have det herop".

Meldahl: "Nej, jeg forsikrer Dem, De skal ikke tage et saadant Hensyn til mig; der er saa meget andet, Akademiets Bibl. kan behøve."

Dette forekom Lange noget muggent, og han gik derfra ind til Boghandler Hagerup, Akademiets Leverandør. Han bad denne sende Meldahls Arbejde op paa Akademiet til Gjennemsyn. Hagerup erklærede, at det havde han allerede gjort, men han havde samme Dag faaet det tilbage fra Meldahl selv!

Sagen interesserer mig nu væsentlig, fordi jeg en Gang ved Lejlighed kunde have Lyst til at anmelde Bogen, og saa er det jo ganske rart at vide, hvem det er man

[5]

har at gjøre med. Jeg ved ikke ret, om jeg i denne Sag skal finde M. eller P. J. mest Foragt værd. Det forekommer mig at være én af de simpleste Forretninger, jeg længe har erfaret. Wasmuth fortalte ... for resten, at han ventede Meldahl herved.

Her er i forvejen en Hoben Danske i Berlin, men jeg ser dem heldigvis ikke. Det blev mig ogsaa sagt, at R. Hirschspr. skulde være her, men det er vel en Fejltagelse, da han vel næppe endnu er færdig med sin Examen?

Hvor glædeligt, at Christiansen har
saa godt et Udkomme...! Jeg troede
forresten, hans Broder var Papirhandler
og ikke Apotheker. En f... Frk. Asta
Nørgaard den forhenværende Fru
Reinhard, og til hvem skriver hun
Kunst-Korrespondance?

Niels – P. – Niels hører jeg intet fra og

[6]

venter det for den Sags Skyld heller
ikke. Jeg mødte ham en Ugestid før
min Afrejse i Kjøbenhavn, og han
lovede saa at komme til mig Dagen
efter. Han kom ikke, og jeg har ikke
siden hørt fra ham. Han har formodent-
lig en af de Perioder, hvor han ikke
kan udstaa mig; i de 8 Aar jeg har
kjendt ham er saadanne Perioder
regelmæssig vendt tilbage hvert andet
Aar.

Forsyn mig nu snart igjen med
Bysladder, – dog ikke om Hvalen,
i Henseende til hvilken "Politiken"
aldeles formaaer at tilfredsstille mig.
Véd De noget om, hvem der havde
skrevet den daarligt skrevne Anmeldelse af
min Bog i samme enorme slette
Blad.

[7]

Jeg har nu i vistnok mere end 6
Uger intet hørt fra Wildenradt, skjøndt
jeg gjentagent og indtrængende har bedt
om Underretninger.

Hjærtelige Hilsener fra min
Kone og Deres hengivne

Emil Hannover

hils Christiansen!

Berlin 21 – 1 – 89.

Unter d. Linden 58

4

Kjære Ven,

Tak for Dens elskverdige Brev. Det
 glæder mig at høre, at Lotteriet snart
 kan være overstaaet, og jeg er Dem
 meget taknemlig for Dens Ansigelse i den
 Retning. De 180 Kroner skriver sig for

at min Søster har betalt	10 Kr.
min Broder	20 -
min Sogerinde	10 -
min Kone	10 -
grosser Lachmann	10 -
Statens Lotte (Olsen)	10 -
Architekt Permin	10 -
min Svoger kjøbt et Pi. elsk	100 -
	180 -

Lotte, Lachmann har vel faaet Sellen
 tilsendt?

Anvisningstet behøver vel være at se
 omtrækket saaledes ind:

^{til Præsentation}
 { Det bortlejede Maleri, som var indstillet
 hos J. Wankel er vundet paa No. —

og kan vel trykkes med Ret.

For at De ikke skal forvinde Dem
over, at jeg ikke har tegnet mig for
noget Beskræg, vil jeg dog sige Dem, at
jeg ikke godt kunde gøre det, efter at jeg
i Sommer sendte W. en ikke stor sum
for mig forholdsvis stor Hjælp, som jeg
selv ham ikke betragte som Laan.

med Hensyn til Dens Forslag om at
valge et andet Billede til Bortbetaling,
finder jeg det egentlig ikke praktisk.

Der er dog maaske ogsaa nogle, der synes
at Billedet er smukt, og som vil finde
det mærkeligt, at vi i sidste Øjeblik
byder dem et andet Billede end det i
Hensigt stillede. Skulde det særlige Mål
instraffe, at Billedet skulde afslutte paa
et af de Løbende mine Værk har tegnet
sig for, betaler jeg Dem selve Billedet for en
eller anden Bagatel til Fordel for W.

Dens Meddelelse om
Kunstbillet byder ret forvirrende. H

x/ Dette bliver naturligvis mellem os

kvinden dog ikke om, at det jo gaaer
ind. Langes Forslag kan jo efter dens
Beskrivelse ret tydelig forestille mig.

Historien melsahl-johannsen
interesserer mig meget. Jo har nemlig i
Fjællskret lidt at gøre med melsahls
Forlagge, den store Wassmuth herude.
Samme rejser Johanssens Forhold til
melsahls Arbejde, der som de rigtig
formoder, er en Samling Fotografier
efter dansk Renaissance, ledsaget med
en Text.

Lange fortælte mig for min Afrejse, at
der en Dag i et Præsidentskabsmøde paa
Akademiet af Weilbach var blevet
stillet Forslag til at anskaffe melsahls
Arbejde. Lange spurgte saa den til Sted
værende M. "Hvad er det for et Arbejde?"
melsahl: "Aa, det er ikke meget vidensk.,
det er ikke meget for Akademiet,
Bibliothek."

lange: - jo naturligvis skal vi have
et herop.

Mellahl: - nej, jo forstaa Dem, de
skal ikke tage et saadant Hensyn til
mig; der er saa meget andet, Akademiets
Bibel. Kan behøve.

Dette forekommer lange meget smigrende, og
han gik derfor ind til Prædikanter
Hagerup, Akademiets Læremester. Han
bad denne sende Mellahls Arbejde op
paa Akademiets til Gjennemgæng. Hagerup
erklærede, at det havde han allerede
gjort, men han havde samme Dag
faaet det tilbage fra Mellahl selv!

Sagen interesserer mig nu
væsentlig, fordi is, en Gang vel
lejlighed skulde have lyst til at
annultere Prægen, og saa er det jo
ganske rent at vide, hvornår det er man

har at gøre med. Jy vet ikke ret,
om jy i denne Sag skal finde m. eller
P. j. mest Foragt værd. Det forkommer
mig at være en af de simpleste Forretnin-
ger, jy længe har erfaret. Wasmuth
fortalte ~~der~~ forresten, at han ventede
mødtahl hertil.

Her er i Forvejen en Høben Danske i
Berlin, men jy ser dem heldigvis ikke.
Det blev mig ogsaa sagt, at R. Hirschspr.
skulde være her, men det er vel en
Fjeltagelse, da han vel næppe endnu er
færdig med sin Examen?

Hva glædeligt, at Christiaan har
saa godt et Udkomme! Jy trode
forresten, hans Brøder var Papirhandler
og ikke Apotheker. Er ~~der~~ Frk. Asta
Nørgaard den forhennevende Frk.
Reinhardt, og til hvem skriver hun
Kunst-Korrespondancer?
Niels-P. Mads hører jy intet for og

venter det for den Dags Stages heller
ikke. Jeg mødte ham en Ugentid for
min Afreise i Kjøbenhavn, og han
lovede saa at komme til mig dagen
efter. Han kom ikke, og jeg har ikke
siden hørt fra ham. Han har formodent-
lig en af de Perioder, hvor han ikke
kan indstaa mig; i de 8 Aar jeg har
kjendt ham er saadanne Perioder
regelmæssig ventt tilbage hvert andet
Aar.

Forrige mig nu snart igjen med
Bygladser, - dog ikke om Aalen,
i Hensæende til hvilken Politikus
aldeles formaaer at tilfredstille mig.
Vil De noget om, hvem der har
skrevet den daarligt ^{skrevne} Anmeldelse af
min Bog i samme enorme slatte
Blad.

Je har nu i mistro mere end 6
nye indtøt købt fra Willmann, skjønt
is gjentagende af instruerende har best
om undersøttelser.

Hjertelig hilsener fra min
Kone og dens hustru

Emil Mannover

hils Christensen!

Berlin 21-1-89.

Anten 2. Linden 58